

Carrer de Joan Prim

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Joan Prim, s/n.
Emplaçament
Alçada: A la zona d'eixample de Granollers
151

Coordenades:

Latitud: 41.61166
Longitud: 2.28975
UTM Est (X): 440822
UTM Nord (Y): 4606904

Classificació

Número de fitxa 08096 - 254
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Eclecticisme Modernisme Popular
Segle XIX-XX
Any 1862
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: dj., 01/11/2001 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: Jordi Piñero Subirana
Data de la darrera revisió: dj., 20/06/2024 - 17:16

Descripció

Carrer que es correspon al tram nord de l'antiga carretera de Barcelona a Vic al seu pas pel nucli urbà, després de la plaça dels Porcs (oficialment de Perpinyà). En direcció nord porta fins al carrer del Lledoner, poc abans de la plaça que es coneix amb aquest nom (GARCÍA-PEY, 1990). L'antiga carretera constitueix l'espina de la població. Actualment en el seu tram urbà està dividida amb diferents denominacions per sectors.

Els edificis que s'han inventariat d'aquesta via de comunicació són els que es relacionen a continuació:

Números SENARS: 1, 3 (edifici de pisos de planta baixa més dues plantes pis amb mansardes), 11 (modernista, casa Blanxart), 23-25 (eclecticista, cal Sanador, Joan Pou Botey), 41 (tipologia tradicional de planta baixa i pis), 43 (casa Castellsagué, antiga fusteria atribuïda a Raspall, can Gana), 45-47, 67-71, 109 (reixa interessant, can Cai), 125 (decoració), 133-135 (decoració, autor, J. García Alcañiz), 155, 143, 145 (modernista), 147 (suport d'una politja amb les inicials J N), 155, 157, 159, 161 (eclectics), 167-169, 181 (parròquia), 185, 187, 195 (ferro de corriola), 227-229, 237-239-241, 253-255-257 (can Calçons) -259 (conserva numeració antiga), 263, 273-275 (decoració de ceràmica vidriada).

Números PARELLS: 6-8, 44 (casa Gandúxer), 50, 52, 54 (tipologia tradicional de planta baixa i pis), 76 (reixes molt interessants), 86-88 (reixeria interessant), 90 (edifici de tipologia tradicional de planta baixa més pis), 94, 96, 98 (decoració), 110 ((edifici de tipologia tradicional de planta baixa més pis amb frontó), 116 (edifici de tipologia tradicional de planta baixa més pis), 132 (autor J. García Alcañiz), 148 (edifici de tipologia tradicional de planta baixa més pis), 156 (edifici de tipologia tradicional de planta baixa més pis, can Focs / cal Marxant (GARCÍA-PEY, 1990), 170, 172 (cal Tretó), 180 (can Barón, Esteve Terricabres), 182, 184, 196, 198, 200 (cal Curandero), 222 (ca la Fustereta, família de sanadores), 224, 228, 226, 234, 236, 238, 240, 246, 260, 262, 278.

Observacions:

Segons Amador Garrell, La Porxada és el símbol de la Vila, la carretera de la ciutat (GARRELL, 1929).

Història

El precedent d'aquesta via de comunicació és el camí Ral de Barcelona a Vic, que es va traçar sobre una via romana. Aquest camí Ral, transitat per animals de bast, carretes, carros i diligències, va ser substituït el 1848 per la nova i actual carretera, traçada prop de les primeres cases bastides a l'eixample a partir de l'any 1835. La carretera, però, en el casc urbà discorria per un traçat més a llevant del camí Ral (BAULIES, 1965). La carretera va donar peu a l'actual carrer d'Anselm Clavé i altres que segueixen el seu traçat, com el carrer de Joan Prim.

El pas de la carretera de Barcelona a Vic va ser el revulsiu que necessitava la ciutat per trencar definitivament els seus lligams amb el passat. Tot just s'havia iniciat el procés d'enderroc de la vella muralla, amb la intenció d'engrandir el seu perímetre edificat i poder fer front a les noves perspectives de creixement que es començaven a albirar. Les obres van començar l'any 1834, d'acord amb un projecte de 1799 que havia estat ajornat a causa la Guerra del Francès. Més tard, van ser les guerres carlines la causa d'una nova paralització i no va ser fins a l'any 1841 quan, de nou, es reprengueren els treballs. En un primer moment, i tal com es va fer públic l'any 1842, el seu traçat estava previst passar pel darrera de la serra del

Congost, des del Pontasco -la cruïlla entre la carretera de Barcelona i la de l'Ametlla- fins a Bellulla i l'Ametlla per pujar als cingles de Bertí, Centelles i Vic. En tractar-se d'una via amb vocació militar, l'estratègia aconsellava allunyar-la dels llocs emboscats.

La nova carretera es va inaugurar l'any 1848, per ordre reial. Al seu pas pel terme municipal l'itinerari es bifurcava: un ramal seguia el seu recorregut cap a l'Ametlla, mentre que l'altre ho feia pel Coll de la Manya i circulava longitudinalment a molts pocs metres del casc antic. Després seguia cap a Les Franqueses del Vallès i la Garriga, on s'unia amb l'anterior traçat.

En un principi el tram que ara porta el nom de Joan Prim estava dedicat a la reina Isabel II, i el 1866 es va fer el canvi de nom. Anys abans, el 19 d'agost del 1842, el general Prim (que aleshores s'introduïa en la política) havia visitat Granollers. Fou rebut solemnement amb la banda del batalló de la caserna en agraïment per la gestió del traçat de la carretera (BAULIES, 1986b).

La carretera ha esdevingut l'eix sobre el qual ha pivotat el creixement urbanístic granollerí. Suposà, des d'un primer moment, el símbol de la modernitat. S'hi instal·laren les edificacions importants i els principals comerços i serveis financers que una ciutat en plena puixança requeria (HOMS, 1995).

Fins al 1880 les edificacions s'estenien al sud pel carrer de Ricomà fins a la Creu de Palou, a la plaça de la Muntanya entorn a la fàbrica de la Font, i a Llevant, entre la nova carretera de Vic i l'antic traçat, i l'estació vella de França. Les línies paral·leles al nord i al sud s'iniciaren el 1862-63 amb la construcció de la fàbrica de can Piñol i les primeres cases del carrer d'en Prim (BAULIES, 1986).

Al carrer de Joan Prim s'hi podia veure una capella dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, a prop de Can Guidons (GARCIA-PEY, 1990). Les darreres cases del carrer porten el nom de can Lamarca, farinera que es coneixia amb el nom del seu propietari (GARCIA-PEY, 1990). En Joan Puig Relats, anomenat el Negret, fou l'amo de l'hostal que donava del carrer de Joan Prim al de Tarafa, al llarg de la façana del carrer de Francesc Ribes, anomenat l'Hostal de Cal Negret. Era botiga i dispesa i guardava els carruatges que feien el camí de Vic a Barcelona. Feien tot el que venien a taula: refrescos, cansalades, etc. i mataven el porc dos dies per setmana (GARCIA-PEY, 1990).

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965). *Granollers*. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.

BAULIES I CORTAL, Jordi (1986b). "La industrialització de la vila i la ciutat moderna", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 1, Aproximació al medi natural i a la història de Granollers, Granollers: Servei Municipal de Cultura, pp. 65-76.

BLASI I MARANGES, Pere (1929). "El nostre tribut" a *La Gralla*, Vol. 3, La Carretera i el mercat, Granollers.

GARCIA-PEY, Enric (1990). "Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers.

GARRELL, Amador (1929). "Editorial", a *La Gralla*, Vol. 3, La Carretera i el mercat, Granollers.

HOMS I COROMINAS, Josep (1995). *Granollers. Retalls d'Història Urbana*. Granollers: Tarafa, Editora de Publicaciones, S.L. Revista del Vallès.

